موزه‌گردی کودکان و مصائب آن در موزه مادر ایران

اسطوره عشق در ایران و یونان باستان

شرق: زن در تاریخ ایران باستان از اهمیت ویژه‌ای در خانه و اجتماع برخوردار بوده و در دوران اساطیری تمام نمادهای دینی، مذهبی و ستایش‌ها بر محور زن دور می‌زد. تمدن‌های ایران و یونان از قدیمی‌ترین تمدن‌ها در تاریخ بشر هستند. جایگاه زن در هر دو تمدن همواره مورد توجه بوده و اساطیر زیادی با خصوصیات و منش‌های متفاوت در هرکدام از آنها در قالب داستان، افسانه و شعر معرفی شده‌اند. این اساطیر سرلوحه بسیاری از انسان‌ها بوده و جامعه‌شناسان، روان‌شناسان، فلاسفه و... از آنها الگو گرفته‌اند و بی‌تردید فرهنگ و تمدن جهان امروز مدیون اساطیر است. سیمای زن در اساطیر و زنان اساطیری در تمدن‌های ایران و یونان نیز از این قاعده مستثنا نبوده و تأثیر آنها در جوامع بشری انکارناپذیر است؛ بنابراین بررسی تطبیقی آنها کمک بسیاری در شناسایی وجه تمایز دیدگاه ایرانیان و یونانیان عصر باستان می‌کند. مقایسه اساطیر عشق در ایران و یونان باستان یکی از مواردی است که بسیاری از زوایای پنهان فرهنگی یک ملت را آشکار می‌کند. در این تحقیق ابتدا به شناسایی اسطوره و چیستی آن پرداخته و سپس اسطوره عشق در ایران و یونان را معرفی و تشریح می‌کنیم و در نهایت به مقایسه آنها و نتیجه‌گیری خواهیم پرداخت. همه ملل و اقوام جهان مجموعه‌ای از اساطیر داشته و دارند که مطالعه آن، گذشته از جذابیت داستان‌ها، نمایانگر سیر تحول اندیشه انسانی و تلاش نیاکان ما برای پی‌بردن به اسرار هستی و ناشناخته‌های عالم است. یکی از دلایل همیشگی پژوهش بر روی اساطیر، اهمیت آن در مطالعات فرهنگی است؛ چراکه اسطوره و فرهنگ هیچ‌گاه از هم جدا نبوده‌اند و بیهوده نیست که شادروان دکتر مهرداد بهار، نویسنده و پژوهشگر گفته است: «درواقع آنچه امروز فرهنگ می‌نامیم، در جهان باستان برابر اسطوره و آیین بوده است». بنابراین فرهنگ امروزی بشری، بدون شک وامدار دوران اساطیری است؛ دورانی که اگرچه پایان یافت اما روح آن در ساختار اجتماعی و فرهنگی نهادینه شد. هر زنی قهرمان اصلی زندگی خویش است؛ با شناخت سرگذشت زندگی بسیاری از زنان، در درون هریک از آنها ابعاد اسطوره‌ای می‌توان یافت. زنان می‌توانند پیشاهنگان و قهرمانان برتری در حماسه زندگی خویش باشند. برای رسیدن به این اهداف، آنها باید به انتخاب‌های آگاهانه در مورد نحوه زندگی خویش دست یابند. شناخت زنان اساطیری موجب درک زنان از خود و نیز روابطشان با مردان و زنان دیگر، والدین و فرزندان می‌شود. «این شناخت برای مردان نیز سودمند است. مردانی که می‌خواهند درک بهتری از زنان داشته باشند، می‌توانند با استفاده از الگوهای زنان اساطیری به وجود نمونه‌های مختلف زنان و نیز نحوه انتظارات آنها از خویش پی ببرند. این الگوها همچنین به مردان در درک رفتار متناقض زنان چند شخصیتی یاری می‌رسانند».

در این پژوهش، پاسخ به این پرسش‌ها مدنظر است: اسطوره چیست؟ اسطوره عشق در ایران و یونان باستان کدام است و چه کارکردی داشته‌اند؟ تفاوت و تشابه الهه‌های عشق در ایران و یونان چیست؟

اسطوره چیست؟

در اساطیر، نام رودخانه شخصیت ماورایی پیدا کرده و نیز به معنی رطوبت هم آمده است. سوره یا سورا بخش دیگر نام آردوی سوره آناهیتا معنی نیرومند و پرزور را دارد و آناهیتا پاکی و بی‌آلایشی معنی می‌دهد. این ایزدبانو در کتیبه اردشیر دوم هخامنشی و در بسیاری از متن‌ها به‌صورت خلاصه‌شده آناهیتا درمی‌آید. تجسم او در آبان یشت اوستا زنی است جوان،

بزرگی آناهیتا در دوره ساسانی به اوج می‌رسد. ساسانیان پرورش‌یافته معبد آناهیتای استخر بودند. نخستین شاه ساسانی، اردشیر اول، در معبد آناهیتا تاج‌گذاری کرد و آخرین آن هم پس از رایزنی هیربدان، در معبد آناهیتای استخر به نام یزدگرد سوم انتخاب شد. آناهیتا روی ظروف با پوشش و ظاهر متفاوتی از نظر نوع لباس، ژست بدن و نوع متفاوت شیء

اسطوره عشق و زیبایی در ایران و یونان

شمایل و پرستشگاه‌های آناهیتا

سنگ‌نگاره آناهیتا و نرسی

الهه عشق در یونان: آفرودیت

نتیجه‌گیری

جابه‌جایی برخی واژه‌ها در خوانش‌های جدید الواح هخامنشی

خوانش الواح به روش‌های نادرست

چرا در بازگرداندن هزاران الواح هخامنشی تعلل می‌شود؟

خاطراتی از خوانش الواح

یادداشت

رباط سنگ‌بست
بنایی در تلاقی شاهراه نیشابور به مرو

رجبعلی لباف‌خانیکی
پژوهشگر باستان‌شناسی

سنگ‌بست در قدیم یکی از منازل بسیار مهم راه ابریشم و محل تلاقی شاهراه نیشابور به مرو از یک سو و قهستان، هرات و ترشیز به مشهد و جرجان از سوی دیگر بود.

به‌عنوان یک منطقه استراتژیک آن‌قدر اهمیت داشت که در عصر غزنویان، ارسلان جاذب، سپهدار توس، در آنجا مقام داشت و گویا بانی کاروانسرای